Seat No. : 251

FF-102

February-2025

M.Com., Sem.-I

406 : Accounting For Manager

Time : 2:30 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. કંપનીના નાણાંકીય પત્રકોનો અર્થ સમજાવી, કંપનીના નાણાંકીય પત્રકોના હેતુઓ અને લક્ષણો જણાવો. 14

અથવા

1. (A) હિસાબી ધોરણો એટલે શું ? હિસાબી ધોરણો તૈયાર કરવાના હેતુઓ જણાવો. 7

1. (B) નાણાંકીય પત્રકોના વપરાશકારો વિશે ચર્ચા કરો. 7

2. તા. 31-3-2024ના રોજનું કાનન લિ.નું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : 14

વિગત	નોંધ	₹
I. ઈક્વિટી અને દેવા :		
(1) શેરહોલ્ડરોના ભંડોળ :		
(a) શેર મૂડી : ઈક્વિટી શેર મૂડી (દરેક ₹ 100નો)		10,00,000
10% ના પ્રેફ. શેર, દરેક ₹ 100નો		5,00,000
(b) અનામત અને વધારો : સામાન્ય અનામત		2,50,000
(2) બિન-ચાલુ દેવા :		
(a) લાંબાગાળાના ઉછીના નાણાં : 10%ના ડિબેન્ચર		1,00,000
(b) લાંબાગાળાની જોગવાઈઓ : કામદાર બચત ખાતાં		50,000
સ્ટાફ પ્રોવિડંટ ફંડ		50,000
(3) ચાલુ દેવા :		
(a) વેપારી દેવા : લેણદારો		1,50,000
દેવીહૂંડી		20,000
(b) અન્ય ચાલુ દેવા : બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ		30,000
કુલ		**21,50,000**

@geniusguruji

II. મિલકતો :		
(1) બિન-ચાલુ મિલકતો :		
(a) કાયમી મિલકતો :		
જમીન મકાન		7,00,000
પ્લાન્ટ અને યંત્રો		3,00,000
ફર્નીચર		2,00,000
(b) અન્ય બિન-ચાલુ મિલકતો : પ્રાથમિક ખર્ચ		50,000
(2) ચાલુ મિલકતો :		
(a) ચાલુ રોકાણો : કામ-ચલાઉ રોકાણો		2,00,000
(b) માલ સામગ્રી : સ્ટોક		3,50,000
(c) વેપારીના લેણાં : દેવાદારો		2,50,000
લેણીહૂંડી		50,000
(d) રોકડ અને રોકડ સમાન : રોકડ સિલક		50,000
કુલ		**21,50,000**

વધારાની માહિતી :

(1) કુલ વેચાણ : (રોકડ વેચાણ, ઉધાર વેચાણનો 2/5 ભાગ છે) ₹ 16,80,000

(2) કાચો નફો : ₹ 6,00,000

(3) ચોખ્ખો નફો : (વ્યાજ અને કરવેરા પહેલાનો, કરવેરાનો દર 50% છે.) ₹ 3,60,000

(4) શરૂઆતનો સ્ટોક ₹ 1,50,000

ઉપરની માહિતી પરથી કંપની માટે નીચેના હિસાબી ગુણોત્તરો ગણો :

(1) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર

(2) સંચાલન ગુણોત્તર

(3) દેવાદાર ગુણોત્તર (વર્ષના 300 દિવસ)

(4) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર

(5) શેરહોલ્ડરોના ભંડોળ પર વળતરનો દર

(6) ચાલુ ગુણોત્તર

(7) શેર દીઠ કમાણી

અથવા

@geniusguruji

2. કુંદન લિમિટેડના તા. 31-3-2022 અને 31-3-2023ના રોજના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે : 14

વિગત	નોંધ	31-3-2022 (₹)	31-3-2023 (₹)
I. ઇક્વિટી અને જવાબદારીઓ :			
(1) શેરહોલ્ડરોના ભંડોળ :			
(a) શેર મૂડી :			
દરેક ₹ 10નો તેવા 10%ના રિડી. પ્રેફ. શેર (શેર દીઠ ₹ 7 ભરપાઈ)		70,000	–
દરેક ₹ 10નો ઇક્વિટી શેર પૂરા ભરપાઈ		2,00,000	3,00,000
(b) અનામત અને વધારો :			
જામીનગીરી પ્રીમિયમ		15,000	20,000
સામાન્ય અનામત		80,000	50,000
નફા-નુકસાન ખાતું		35,000	75,000
(2) બિન-ચાલુ દેવા :			
(a) લાંબાગાળાનાં ઉછીના નાણાં : 12%નાં ડિબેન્ચર		–	1,00,000
(3) ચાલુ દેવા :			
(a) વેપારીના દેવા : લેણદારો		50,000	50,000
(b) અન્ય ચાલુ દેવા : બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ		20,000	–
(c) ટૂંકાગાળાની જોગવાઈ : કરવેરાની જોગવાઈ		24,000	30,000
સૂચિત ડિવિડન્ડ		20,000	36,000
કુલ		**5,14,000**	**6,61,000**
II. મિલકતો :			
(1) બિન-ચાલુ મિલકતો :			
(a) કાયમી મિલકતો :			
(i) દશ્ય મિલકતો : જમીન મકાન		1,60,000	2,50,000
સાંચા અને યંત્રો		1,40,000	2,00,000
(ii) અદશ્ય મિલકતો : પાઘડી		80,000	60,000
(b) બિન-ચાલુ રોકાણો : રોકાણો		40,000	–

@geniusguruji

(2) ચાલુ મિલકતો :			
(a) માલ સામગ્રી : સ્ટોક		30,000	50,000
(b) વેપારી લેણાં : દેવાદારો		44,000	40,000
લેણીહૂંડી		10,000	10,000
(c) રોકડ અને રોકડ સમાન :			
રોકડ સિલક		10,000	11,000
બેંક સિલક		–	40,000
કુલ		**5,14,000**	**6,61,000**

વધારાની માહિતી :

તા. 31-3-2023ના રોજ પુરા થતા વર્ષ દરમિયાન

(1) રોકાણો તેની વેચાણ કિંમત પર 20% નફો મળે તે રીતે વેચેલાં છે.

(2) માંડી વળેલ ઘસારો : જમીન મકાન ₹ 30,000, સાંચા અને યંત્રો ₹ 25,000.

(3) કંપનીએ જરૂરી કાયદાની જોગવાઈઓનું પાલન કરી રિડીમેબલ પ્રેફ. શેર 5% પ્રીમિયમે પરત કરેલ છે. પ્રેફ. શેર પરત કરવા માટે સામાન્ય અનામતમાંથી ₹ 1,00,000 મૂડી પરત અનામત ખાતે લઈ ગયા.

(4) કંપનીએ મૂડી પરત અનામતમાંથી વર્તમાન શેર ધારકોને 2 : 1ના પ્રમાણમાં બોનસ શેર આપેલા છે.

(5) 5% વટાવે ડિબેન્ચરો બહાર પાડવામાં આવ્યા છે.

(6) ગઈ સાલના કરવેરાની રકમ ₹ 25,000 ચૂકવેલ છે અને ગઈ સાલનું સૂચિત ડિવિડન્ડ પણ ચુકવવામાં આવેલ છે.

ઉપરની માહિતી પરથી રોકડ પ્રવાહપત્રક તૈયાર કરો.

3. (A) ઝમકુડી લિ.ની નીચે આપેલી માહિતી પરથી વર્તમાન પડતર પદ્ધતિ હેઠળ ગિયરિંગ હવાલાની ગણતરી કરો : 7

	1-4-2023 (₹)	31-3-2024 (₹)
શેર મૂડી	12,00,000	12,00,000
અનામત અને વધારો	4,00,000	4,00,000
10%ના ડિબેન્ચર	4,00,000	4,00,000
બેંક લોન	1,00,000	1,50,000
કરવેરાની જોગવાઈ	80,000	90,000
રોકડ અને બેંક સિલક	15,000	5,000

@geniusguruji

વર્તમાન પડતરના હવાલા :	₹
	વેચાણ પડતરનો હવાલો	1,00,000
	ઘસારાનો હવાલો	60,000
	નાણાંકીય કાર્યશીલ મૂડીનો હવાલો	40,000

3. (B) પર્યાવરણલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિ એટલે શું ? તેના હેતુઓ જણાવો. 7

અથવા

3. (A) ફોરેન્સિક હિસાબી પદ્ધતિનો અર્થ અને તેના લક્ષણો સમજાવો. 7

3. (B) માનવ સંપત્તિના હિસાબોનો ખ્યાલ આપી તેના કોઈપણ બે મોડેલ વિશે સમજાવો. 7

4. પડતર અને સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિના મુખ્ય ઓજારો અને તેની પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

4. (A) પડતર હિસાબી પદ્ધતિના ફાયદા અને તેની મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો. 7

4. (B) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ અને નાણાંકીય હિસાબી પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત આપો. 7

5. નાચે આપેલા વિકલ્પો પૈકી સાચો વિકલ્પ લખો : (કોઈપણ સાત) 14

(1) હિસાબી ધોરણો __________ સંસ્થા દ્વારા બહાર પાડવામાં આવે છે.
- (a) ICAI (b) ICMAI
- (c) ICSI (d) CLB

(2) નાણાંકીય પત્રકો IFRS મુજબ __________ રજૂ કરે છે.
- (a) વાજબી કિંમત (b) ઐતિહાસિક પડતર
- (c) બજાર કિંમત (d) પુનઃસ્થાપના કિંમત

(3) હિસાબી ધોરણ-14 કઈ બાબત અંગે છે ?
- (a) રોકડ પ્રવાહ પત્રક (b) ઊપજનું સંપાદન
- (c) સંયોજનના હિસાબો (d) ઘસારાના હિસાબો

(4) વેચાણ 6,00,000, કાચા નફાનો ગુણોત્તર 25% હોય, જો સરેરાશ સ્ટોક 60,000 હોય તો સ્ટોક ચલન દર શોધો.
- (a) 7.5 વખત (b) 10 વખત
- (c) 8 વખત (d) 7 વખત

(5) પ્લાન્ટ અને યંત્રોના નિકાલમાંથી થયેલ રોકડ આવક એ
- (a) રોકાણ પ્રવૃત્તિ ગણાય (b) નાણાંકીય પ્રવૃત્તિ ગણાય
- (c) કામગીરી પ્રવૃત્તિ ગણાય (d) ઉપરના પૈકી એકપણ નહીં

@geniusguruji

(6) ફુગાવાલક્ષી પદ્ધતિ અનુસંધાને નીચેનામાંથી કઈ વિગત બિન-નાણાંકીય ગણાય ?

(a) દેવાદારો (b) આખર સ્ટોક

(c) રોકડ અને બેંક બાકી (d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહીં

(7) માનવ સંપત્તિના હિસાબોનું ઓડિટ નીચેના પૈકી કોના માટે ફરજીયાત છે ?

(a) એકાકી વેપારી માટે (b) ભાગીદારી પેઢી માટે

(c) કંપની માટે (d) ઉપરનામાંથી કોઈપણ નહીં

(8) કઈ હિસાબી પદ્ધતિ નાણાંકીય પુરાવાઓના આધારે હિસાબોની ચકાસણી સાથે સંબંધિત છે ?

(a) ફોરેન્સિક હિસાબી પદ્ધતિ (b) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ

(c) માનવ સંપત્તિના હિસાબો (d) પડતર હિસાબી પદ્ધતિ

(9) સંચાલકને રોજબરોજના નિર્ણયો લેવામાં કઈ હિસાબી પદ્ધતિ સૌથી વધુ ઉપયોગી છે ?

(a) નાણાંકીય હિસાબી પદ્ધતિ (b) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ

(c) પડતર હિસાબી પદ્ધતિ (d) ફોરેન્સિક હિસાબી પદ્ધતિ

(10) પડતર હિસાબી પદ્ધતિમાં __________ નો ઉપયોગ થતો નથી.

(a) સીમાંત પડતર (b) જોબ પડતર

(c) બેચ પડતર (d) કરાર પડતર

@geniusguruji

Seat No. : 251

FF-102

February-2025

M.Com., Sem.-I

406 : Accounting For Manager

Time : 2:30 Hours] **[Max. Marks : 70**

Explain the meaning of Corporate Financial Statement. Describe the objectives and features of Corporate Financial Statement. **14**

OR

(A) What is Accounting Standard ? Explain the objectives of Accounting Standards. **7**

(B) Discuss who are the various users of Financial Statement. **7**

2. The balance sheet of Kanan Ltd. as on 31-3-2024 is as under : **14**

Particulars	Note	₹
I. Equity and Liabilities :		
(1) Shareholder's Funds :		
(a) Share Capital : Equity shares of ₹ 100 each		10,00,000
10% Preference share of ₹ 100 each		5,00,000
(b) Reserve and Surplus : General Reserve		2,50,000
(2) Non-current Liabilities :		
(a) Long-term borrowings : 10% Debenture		1,00,000
(b) Long-term Provision : Worker Saving A/c		50,000
Staff Provident fund		50,000
(3) Current Liabilities :		
(a) Trade Payable : Creditors		1,50,000
Bills Payable		20,000
(b) Other Current Liabilities : Bank Overdraft		30,000
Total		**21,50,000**

@geniusguruji

II. Assets :		
(1) Non-Current Assets :		
(a) Fixed Assets :		
Land and Building		7,00,000
Plant and Machinery		3,00,000
Furniture		2,00,000
(b) Other Non-Current Assets : Preliminary expenses		50,000
(2) Current Assets :		
(a) Current investment : Temporary investment		2,00,000
(b) Inventories : Stock		3,50,000
(c) Trade Receivable : Debtors		2,50,000
Bills Receivable		50,000
(d) Cash and Cash Equivalent : Cash Balance		50,000
Total		**21,50,000**

Additional Information :

(1) Total sales : (Cash sales is 2/5 of the credit sales) ₹ 16,80,000

(2) Gross profit : ₹ 6,00,000

(3) Net profit : (before Interest and Tax, Tax rate is 50%) ₹ 3,60,000

(4) Opening Stock ₹ 1,50,000

From the above information, calculate the following accounting ratio :

(1) Net Profit Ratio

(2) Operating Ratio

(3) Debtor's Ratio (300 days to be taken for the year)

(4) Rate of Return on Capital employed

(5) Rate of Return on Shareholders' Fund

(6) Current Ratio

(7) Earnings Per Share

OR

@geniusguruji

2. The balance sheets of Kundan Ltd. as on 31-3-2022 and 31-3-2023 are as follow : **14**

Particulars	Note	31-3-2022 (₹)	31-3-2023 (₹)
I. Equity and Liabilities			
(1) Shareholders' funds :			
(a) Share Capital :			
10% Red. Pref. share of ₹ 10 each ₹ 7 paid up		70,000	–
Equity shares of ₹ 10 each full paid-up		2,00,000	3,00,000
(b) Reserve and surplus :			
Securities Premium		15,000	20,000
General Reserve		80,000	50,000
Profit and Loss A/c.		35,000	75,000
(2) Non-Current Liabilities :			
(a) Long-term Borrowings : 12% Debenture		–	1,00,000
(3) Current Liabilities :			
(a) Trade Payable : Creditors		50,000	50,000
(b) Other Current Liabilities : Bank Overdraft		20,000	–
(c) Short-term provision : Provision for Taxation		24,000	30,000
Proposed Dividend		20,000	36,000
Total		**5,14,000**	**6,61,000**
II. Assets :			
(1) Non-Current Assets :			
(a) Fixed Assets :			
(i) Tangible Assets : Land and Building		1,60,000	2,50,000
Plant and Machinery		1,40,000	2,00,000
(ii) Intangible Assets : Goodwill		80,000	60,000
(b) Non-Current investment : Investment		40,000	–

@geniusguruji

(2) Current Assets :			
(a) Inventories : Stock		30,000	50,000
(b) Trade Receivable : Debtors		44,000	40,000
Bills Receivable		10,000	10,000
(c) Cash and Cash Equivalents :			
Cash balance		10,000	11,000
Bank balance		–	40,000
Total		**5,14,000**	**6,61,000**

Additional Information :

During the year ending on 31st March, 2023 :

(1) Investment is sold at profit of 20% on its sales proceeds.

(2) Depreciation written off : on Land and Building ₹ 30,000 and on Plant and Machinery ₹ 25,000.

(3) The company has redeemed redeemable pref. share with 5% premium after observing necessary requirements of Act. For the purpose of redemption of pref. share, amount of ₹ 1,00,000 has been transferred from general reserve to capital redemption reserve.

(4) The company has issued bonus share to existing equity shareholders from capital redemption reserve in the proportion of 2 : 1.

(5) Debenture was issued at 5% discount.

(6) ₹ 25,000 has been paid as tax for the last year and the amount of proposed dividend of the last year, has also been paid.

From the above information prepare Cash Flow Statement.

3. (A) From the following information of Zamkudi Ltd. calculate the 'Gearing Adjustment' under Current Cost Accounting method : 7

	1-4-2023 (₹)	**31-3-2024 (₹)**
Share capital	12,00,000	12,00,000
Reserve and Surplus	4,00,000	4,00,000
10% Debenture	4,00,000	4,00,000
Bank Loan	1,00,000	1,50,000
Provision for Taxation	80,000	90,000
Cash and Bank Balance	15,000	5,000

@geniusguruji

Current Cost Adjustment :	₹
Cost of Sale Adjustment	1,00,000
Depreciation Adjustment	60,000
Monetary Working Capital Adjustment	40,000

3. (B) What is Environment Accounting system ? Explain its objectives. 7

OR

3. (A) Explain the meaning and characteristics of Forensic Accounting. 7

3. (B) Explain the concept of Human Resource Accounting and also explain any two models of it. 7

4. Discuss the main tools and techniques of Cost and Management Accounting. 14

OR

4. (A) Discuss the advantages and limitations of Cost Accounting. 7

4. (B) State the differences between Management Accounting and Financial Accounting. 7

5. Select correct option out of alternatives given below : (any **seven**) 14

(1) Accounting standards are issued by

(a) ICAI (b) ICMAI

(c) ICSI (d) CLB

(2) Financial statements as per IFRS are presented at

(a) Fair value (b) Historical cost

(c) Market value (d) Replacement value

(3) AS-14 deals with ________.

(a) Cash Flow Statement (b) Revenue Recognition

(c) Accounting for Amalgamation (d) Depreciation Accounting

(4) Sales 6,00,000, gross profit ratio is 25%, if average stock is 60,000, then find out stock turnover ratio.

(a) 7.5 times (b) 10 times

(c) 8 times (d) 7 times

(5) The cash receipts from disposal of plant and machinery is a/an

(a) Investing Activity (b) Financial Activity

(c) Operating Activity (d) None of the above

@geniusguruji

(6) Which one of the following is considered Non-monetary items with reference to inflation accounting ?

(a) Debtors (b) Closing stock

(c) Cash and Bank Balance (d) None of the above

(7) Audit of Human Resource Accounts is compulsory for

(a) Sole Proprietorship (b) Partnership firm

(c) Company (d) None of the above

(8) Which accounting method is related to investigation of accounts based on financial evidence ?

(a) Forensic Accounting (b) Management Accounting

(c) Human Resource Accounting (d) Cost Accounting

(9) Which accounting is useful to directors for taking day by day decisions ?

(a) Financial Accounting (b) Management Accounting

(c) Cost Accounting (d) Forensic Accounting

(10) __________ is not used in Cost Accounting Method.

(a) Marginal costing (b) Job costing

(c) Batch costing (d) Contract costing

@geniusguruji